

Meer-Zicht

*Maandblad van de
Protestantse Gemeente
Amsterdam - Watergraafsmeer*

*13e jaargang 11
November 2009*

Vrijwilliger

Vrijwilliger; het is een vreemd woord.
Vrijwilliger, wie heeft er niet van gehoord?
Want, hoe je het ook wend of keert,
Een vrijwilliger is iemand die uit vrije wil, heel veel presteert.
Zij zijn onbetaalbaar, en niet te koop,
Maar, geheel vrijwillig, doen zij toch een hele hoop.
In het verenigingsleven of in de kerk,
Verrichten zij, zonder salaris, hele bergen werk.
Meestal achter de schermen, waar je ze niet ziet.
Wat er gebeurt op de achtergrond, dat zien wij niet.
Maar nu, vrijwilliger, voor de variatie,
Zeg ik, "dank voor alle prestatie"!!!

Yvonne Garritzen-Bol

Afzender:
Protestantse Gemeente
Amsterdam - Watergraafsmeer
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

Dringend: medewerkers gezocht!

U hebt al eerder in het kerkblad oproepen kunnen lezen, waarin vrijwilligers werden gevraagd om mee te werken in allerlei kerkewerk.

De situatie is nu wel heel erg nijpend. De kerkeraad heeft dringend versterking nodig.

We zoeken nog iemand die bereid is mee te werken in de diaconie.

Maar bovenal zoeken we iemand die de komende tijd de vergaderingen van de kerkeraad wil leiden.

En niet minder urgent: we zoeken nog nieuwe redacteuren voor het kerkblad.

De nood is hoog, want de voortgang van dit kerkewerk dreigt gevaar te lopen.

Schroom niet om u te melden als u belangstelling hebt voor een van deze taken, of als u daarover nadere informatie wilt.

U kunt daarvoor telefonisch contact opnemen met collega van den Berg (6928089) of ondergetekende (6656831) of een mailtje aan ons sturen (chwvdb@hotmail.com / ba.venemans@hetnet.nl).

B.A. Venemans

Protestantse Gemeente Amsterdam - Watergraafsmeer

Adres

P/a De Bron
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

E-mail

kerkenraaddebron@hetnet.nl

Internet

www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. C.H.W. van den Berg
Middenweg 197
692 80 89

Ds. B.A. Venemans
Hugo de Vrieslaan 4
665 68 31

Kerkelijk bureau

Hugo de Vrieslaan 2
dinsdagen 09.00 - 12.00 uur
665 55 32 (kantooruren)
665 30 35 / 693 78 13
(spoedzaken)

Gironummers

Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
514 55 11
Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
462 20 84
Kerkblad Meer-Zicht
477 34 00

Meer-Zicht is het maandblad van de Protestantse Gemeente Amsterdam-Watergraafsmeer. Het is een platform voor berichten, meningen en achtergronden. **Meer-Zicht** wordt verzonden aan gemeenteleden en verschijnt steeds op de eerste vrijdag van de maand.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen te wijzigen, in te korten of in het geheel niet te plaatsen.

Redactie en vormgeving

Ditty Peeters
Fraunhoferstraat 27
Linda Schol
lcschol@hotmail.com
Henk de Waard
Fizeastraat 3D
Dick Spijker
Laplacestraat 80-1
dickspijker@xs4all.nl

Meer-Zicht digitaal

Meer-Zicht wordt in digitale vorm gepubliceerd op www.kerkdebron.org

**Kopij nummer 12
16 november 2009**

Abonnementenadministratie
Zie: kerkelijk bureau

De bonuscultuur en de deugd

Europese leiders willen de burgers doen geloven dat het afgelopen is de onzinnige bonuscultuur in de financiële wereld. Er zijn afspraken gemaakt over de voorwaarden voor het verkrijgen van bonussen. En over het inleveren van bonussen bij wanprestatie. Nederland wilde de hoogte van bonussen maximeren tot een jaarsalaris, maar dat voorstel heeft het niet gehaald. Kern van de Europese aanpak van de bonuscultuur is het beperken van de prikkel om als bankier grote risico's te nemen om op korte termijn winst te boeken.

Dit weekend wordt de bonuscultuur besproken in de G20, de top van de landen met de grootste nationale economieën. Daar vindt een interessante ontmoeting plaats tussen landen waar ruwweg, het zogeheten Rijnlandse model en het Angelsaksische model overheerst. De verschillen daartussen komen tot uitdrukking in onder andere de visie op en het gebruik van financiële prikkels. De verwachting is dat de Amerikanen en de Britten moeite zullen hebben met de Europese plannen. De cultuur in de Angelsaksische financiële wereld maakt dat beperking van de bonussen nauwelijks effecten heeft; er zijn genoeg andere mogelijkheden om veel geld te verdienen in korte tijd, zodat de zucht naar veel geld toch wel bevredigd kan worden.

Dat laatste geldt ook in Europese landen en dat is precies een van de redenen waarom de verklaringen van de Europese leiders met een zekere scepsis moet worden aangehoord. Als het er op aankomt, zullen de leiders veel, heel veel doen om bijvoorbeeld de positie van een financieel centrum in hun land te behouden. Ook al betekent dat bankiers toch enorme bedragen kunnen opstrijken. Is het niet linksom via de bonussen, dan wel rechtsom langs andere wegen. De strijd tegen de bonussen heeft dan ook wel iets van een schijngevecht. De verontwaardiging van het volk is een politieke realiteit waarmee rekening gehouden dient te worden. Zelfs als die verontwaardiging minder voorkomt uit een breed moreel besef dan uit platte jaloezie. De gretigheid waarmee veel burgers de afgelopen jaren hebben gezocht naar de hoogste rentes en naar de hoogste beleggingswinsten, doet vermoeden dat de meesten van hen niets liever hadden gewenst dan ook in de positie te zijn om heel veel geld op te strijken.

Het is vaker gezegd: de financiële crisis is een morele crisis, van bankiers en van 'het volk'. Die wordt niet bezworen met regels voor bonussen, maar moet worden bestreden op het niveau van de individuele moraliteit.

De traditie heeft daarvoor een goed 'instrument': de deugd. Dat is een bijzondere houding, een geneigd-

heid van de mens om iets goed te doen. In de vroege kerk kreeg de deugd een bijzondere glans; wie een deugdzzaam leven leidt, lijkt op God. De kerk ontwikkelde een heel systeem van deugden, dat hier en daar leidde tot een soort wetticisme. Wie de deugden beoefende verkreeg bijna het recht op het eeuwige leven.

In onze tijd is er nieuwe aandacht voor de deugden. Het gaat daarbij om dat de mens volle verantwoordelijkheid neemt voor zijn gedrag en zich oefent in het juiste handelen. Mede door dat laatste ontstaat een genegenheid om goed te doen. De richting van het deugdzaame, het goede, komt voort uit het weloverwogen oordeel wat goed is. In de loop der eeuwen kregen verschillende deugden extra aandacht. Voor Augustinus was de deugd van de nederigheid erg belangrijk. Die behoedt mensen voor veel verkeerde dingen. En in de nederigheid geeft de mens zichzelf veel ruimte om goed te kunnen doen, op velerlei wijze.

In onze tijd verdient de deugd van de matigheid de aandacht. Net als overigens de deugd van de rechtvaardigheid. De matigheid in verband gebracht met de financiële crisis kan de ogen openen voor het buitensporige van praktijken, die gericht zijn op veel geld. De rechtvaardigheid leert zien waar en hoe verhoudingen tussen mensen, landen en volken verkeerd zijn. Beide deugden kunnen een waardevolle gids zijn voor het onthullen van de werkelijke beweegredenen voor en gevolgen van individuele praktijken, van die van instituties, of die van de politiek

De financiële crisis wordt niet bestreden door regels die toch worden ontdoken. De financiële crisis als morele crisis wordt overwonnen door individuen die tot bezinning komen en die zich oefenen in deugdzzaam leven met als doel: lijken op God. Dat heet in de christelijke traditie: bekering.

Lútsen Kooistra

*Overgenomen uit:
Het Goede Leven
25 september 2009*

Mensen

In memoriam D. Robert- Spelde

'Eindelijk thuis' was de tekst die op de rouwkaart stond van mijn vrouw en onze moeder Dit, na 55 jaren trouw is zij niet meer, en mochten wij deze vrouw die altijd voor een ieder klaarstond op de Ooster begraven. De opkomst van zoveel mensen raakte ons diep en bewees wat voor vrouw zij was. Wij kunnen u niet allen persoonlijk bedanken voor uw meeleven, maar onze gemeente dank hiervoor gaat naar u allen uit.

Louis Robert en kinderen

Afwezig

Beste mensen van De Bron, de afgelopen maanden hebben jullie me weinig gezien in de kerk. De aanleiding daarvoor is dat mijn moeder ernstig ziek is geworden en is opgenomen in het ziekenhuis. Voor het grootste deel ben ik in Loppersum (Groningen) om mijn moeder bij te staan en mantelzorg te geven. Ik heb alle werkzaamheden stopgezet om bij haar te kunnen zijn en te zorgen dat ze genoeg aansterkt. Dit betekent dus ook dat ik weinig tot helemaal niet in De Bron kan zijn tot mijn moeder weer hersteld is. Het zal een zware weg voor mijn moeder zijn en de operatie niet zonder risico's maar ze is heel rustig en legt haar toekomst in Gods Hand. Dat is geweldig om te zien.

Ik wens jullie alle goeds toe en hoop jullie in goede gezondheid weer te treffen.

Gods zegen,

Harda

Dank u!

Lieve mensen, hiermede wil ik u allen bedanken voor de vele kaarten en brieven vanuit de gemeente tijdens mijn verblijf in het ziekenhuis en verpleeghuis gedurende de afgelopen zomermaanden en met mijn thuiskomst de mooie bos bloemen vanuit de gemeente. Het waren moeilijke maanden om door te komen, ook onze kinderen hebben dit door moeten maken en zij hebben de belangstelling zeer op prijs gesteld. Onze gemeente is klein geworden, maar de zorg met elkaar is er nog steeds voor ons oudjes het zijn er zoveel, maar daarom allen heel veel groeten en sterkte toegewenst.

Met een hartelijke groet,

Nel en Piet Beffers

Hartelijk bedankt voor het mooie boeket bloemen dat wij mochten ontvangen voor ons 50 jarig huwelijk op 22 september.

Fam. M.C. Baas

Graag willen wij een ieder bedanken voor uw aandacht, op welke wijze dan ook aan ons gegeven: de bloemen die wij van uit de kerk mochten ontvangen, de aandacht per kaart en de bezoeken.

Fam. Onwijn

Zieken

Fam. Lootsma is tijdelijk ogenomen in De Open Hof. Al langere tijd worden dhr J. van Leeuwen en mevr. M.S. Wit verpleegd in het Flevohuis.

B.A.V

Kerkbalans 2009

Onder het motto "een kerk is van blijvende waarde", hebben wij u dit jaar benaderd en u de vraag voorgelegd of u bereid bent onze kerkelijke gemeente dit jaar financieel te steunen. Hiervoor hebben velen van u een toezegging gedaan. Voor zover u deze toezegging nog niet in een betaling hebt omgezet, kunt u onze gemeente helpen door voor het einde van dit jaar uw toezegging voor Kerkbalans 2009 over te maken.

Deze maand wordt de begroting van onze gemeente voor 2010 in de kerkenraad behandeld en zal daar vervolgens worden vastgesteld.

Maar voordat we in januari 2010 met de actie Kerkbalans 2010 gaan beginnen, willen we eerst met uw hulp het doel voor 2009 bereiken.

Dat betekent dus dat wij verwachten dat alle gemeen-

teden hun in januari gedane toezegging in een daadwerkelijke betaling omzetten.

Werkt u hieraan mee? Bij voorbaat hartelijk dank hiervoor.

Het college van kerkrentmeesters

Afwezig

In verband met een korte vakantie ben ik van 14 tot 28 november niet beschikbaar voor werk in de gemeente.

In noodgevallen kunt u een beroep doen op collega van den Berg.

B.A.V.

Allerlei

Agenda

- ?? woensdag 28 oktober 20.00 uur in De Bron: oecumenisch leerhuis over Efeze 5:22 e.v.
- ?? dinsdag 3 november 14.30 uur Teslastraat 120: contactmiddag Middenmeer
- ?? maandag 9 november 20.00 uur in De Bron: vergadering van de kerkeraad
- ?? woensdag 11 november 20.00 uur in De Bron: oecumenisch leerhuis over Efeze, slot en Filemon
- ?? maandag 23 november 20.00 uur in De Bron: vergadering van het moderamen

Postzegels en kaarten

Gaarne uw postzegels welk land ook of hoeveel u er ook hebt, ook de gewone. U kunt ze weer kwijt in de bekende kerkkastjes. U kunt mij ook bellen op 6941473 dan kom ik ze bij u halen.

Louis Robert

Zendingskalender

De zendingkalender voor 2010 is weer klaar, alleen moeten ze nog besteld worden. Dit jaar gaat het wat anders, namelijk u kunt ze bij mij bestellen, Ditty Peeters (6656601), zodat ik precies het aantal weet wat besteld moet worden. Ik kom ze persoonlijk bij u aanbrengen en meteen afrekenen. Dus geef u bij mij op. De kosten zijn € 6.50 en u steunt er natuurlijk de zending mee.

Ditty Peeters

Koffie-ochtend

Heeft u zin in een kopje koffie of thee en 'n praatje? Dan bent u iedere derde dinsdag van de maand van 10.00 - 12.00 uur van harte welkom in de pastorie Linnaeushof 94.

De volgende koffie/thee ochtend is: 17 november. U bent van harte welkom!

Minke Veenboer

Het Weihnachts Oratorium van J.S. Bach

Op zondagmiddag 20 december om 14.15 uur voert COV GrootNoord het prachtige Weihnachtsoratorium uit in het Concertgebouw Amsterdam. Medewerkeren: Sopraan – Diane Verdoodt, Altus - Rob Meijers, Tenor – Ludwig van Gijsegem, Bas – Joost Schouten. Begeleiding – Het Promenadeorkest. Dirigent - Marcel den Dulk

Johan Sebastiaan Bach schreef dit oratorium in 1734. Het bestaat uit zes delen en vertelt het hele Kerstverhaal.

Aanvankelijk werd op iedere feestdag rond de kerstdagen een deel uitgevoerd. Tegenwoordig wordt het als één geheel beschouwd en voert GrootNoord dan alle zes de delen uit.

Het begint met een lofzang: "Juicht, en wees vrolijk want God heeft ons iets goeds bereid". Vervolgens hoort u de herders, de engelen en het licht dat de drie wijzen hebben gezien. Het oratorium besluit met Driekoningen. Centraal hierin staat dat vijandelijke machten het Christuskind geen kwaad kunnen doen. Bach maakt hierin een koppeling naar het heden door te stellen dat ook een gelovige, die zich onder Jezus' bescherming stelt, veilig is.

Aanvang concert: 14.15 uur.

Entreprijs: € 31,50, - 23,50 en 18,00 en met een CJP / 65+ of Stadspas € 1,50 reductie per plaats, inclusief twee consumpties en openbaar vervoer binnen Amsterdam

Kaarten verkrijgbaar bij:

?? leden van het koor of de koortelefoon 020 4823734

?? Via de website: www.grootnoord.nl

?? Via het Concertgebouw reserveerlijn 020 6718345

Eerste editie: van 'Ons blad' naar 'Nieuwsbrief'

Beste lezers en lezeressen, u bent getuige van een primeur. Als eerste maakt u kennis met onze Nieuwsbrief. U was van ons gewend om 'Ons Blad' te ontvangen. Maar ..... 'Ons Blad' dat al die jaren met zoveel aandacht door Dick Diepeveen werd gemaakt heeft een nieuwe jas! Dick, we willen je bedanken voor je geweldige inzet. Later in het jaar tijdens een speciale kerkdienst zullen we aandacht besteden aan het vele werk dat door Dick is gedaan!

En waar een nieuwe jas al niet goed voor is, want ..... we hebben ook een website. Een primeur dus! Vandaag 9 – 9 – 9 is om 9 over 9 onze website in de lucht en is de eerste digitale nieuwsbrief verstuurd. Om ons te vinden of u aan te melden voor de nieuwsbrief, zoek of klik op:

www.pastoraatverstandelijkbeperkten.nl

Uit de agenda:

Zondag 15 november 2009 - 10.00 uur: De H.J. Smitband werkt mee aan de kerkdienst in de Muiderkerk, Linnaeusstraat 37 t/o het Oosterpark. Voorganger: ds. Julia van Rijn.

*Classicale Commissie
pastorale zorg verstandelijk beperkten,
regio Amsterdam*

Omdat de gemeente kleiner aan het worden is en omdat de predikanten binnen afzienbare tijd met emeritaat gaan, bezint de kerkenraad zich op de toekomst van gemeente. Het doel daarvan is om helderheid te krijgen wat de gemeente en de kerkenraad willen in de nabije toekomst. Daarbij moet natuurlijk wel rekening worden gehouden met de sterkte en zwakke kanten van de gemeente en met de kansen en bedreigingen die zich voordoen. Het is goed om uit te gaan van reële overwegingen.

Toekomst Protestantse Gemeente Watergraafsmeer

Om zoveel mogelijk mensen bij het proces te betrekken zijn er groepsgewijs gesprekken gevoerd met gemeentelieden. Veel mensen hebben deelgenomen aan de gesprekken en de sfeer in de groepen was over het algemeen zeer positief, constructief, creatief en open te noemen. Deelnemers leken het een prettige ervaring te vinden om samen met andere gemeentelieden te spreken over de toekomst van hun eigen gemeente die hen allen zeer aan het hart gaat.

Wat viel op in de gesprekken?

Sterk. De gemeente is sterk als het gaat om de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers. De meeste kerkbezoekers hebben ook een actieve bijdrage in het gemeentewerk. Daaruit voortkomend is er dan ook aandacht en zorg voor elkaar. Men weet van elkaars situatie. Dit brengt een soort saamhorigheid en verantwoordelijkheid teweeg voor elkaar, de gemeente en het kerkgebouw.

Opvallend is de aandacht voor jongeren en voor vernieuwing die zichtbaar is in de beleveniskerk en het jeugdkoor. Op meer eigentijdse wijze wordt er gezocht naar welke betekenis het geloof en de kerk naar jongeren kan vervullen.

Zwak. Een zwak punt in het geheel is dat de gemeente sterk vergrijsd en dat er weinig nieuwe aanwas van jongeren en/of andere zij-instromers is. Dat geeft een zorgelijk beeld. Het gevolg hiervan is dat bv de kerkdiensten steeds minder worden bezocht en dat het moeilijk is om allerlei taken en functies vervuld te krijgen.

Kans. Een kans ligt er dat weliswaar de kerk vergrijsd, maar de buurt verjongt. In Watergraafsmeer komen meer en meer jongeren en jonge gezinnen wonen. Wat kan de kerk voor deze mensen betekenen en wat kunnen deze mensen voor de kerk betekenen en op welke manier kan de kerk met hen in contact komen?

Bedreiging. Vergrijzing en het individualiseringsproces heeft gevolgen voor de kerk. Als het gaat om het laats-te: mensen horen niet langer bij één groep en willen daar al helemaal niet in opgaan. Mensen zijn meer

'versnipperd' en maken soms deel uit van allerlei verbanden waarvan de kerk er dan mogelijk één is, maar zeker niet de enige.

Ook lijkt de kerk een slecht imago te hebben. Er is sprake van een onduidelijke identiteit van de kerk en een vervaagd en onduidelijk beeld van God. Behoeft aan spiritualiteit is niet langer hetzelfde aan het geloof in God zoals die in de bijbel zichtbaar is.

Conclusies en aanbevelingen

Wanneer het gaat om de toekomst van de Protestantse gemeente Watergraafsmeer valt op dat er een grote betrokkenheid en inzet is bij gemeentelieden om daarover na te denken, mee te praten en uitvoering aan te geven. Hoe de toekomst van de gemeente er uit zal zien wordt op verschillende manieren benoemd, maar unaniem denkt men dat er een toekomst voor de gemeente in het verschiet ligt.

Dat lijkt voort te komen uit een sterk Godsvertrouwen enerzijds en anderzijds uit een nuchtere optiek dat er altijd wel sprake is geweest in de geschiedenis van op- en neergaande bewegingen in de kerk.

Er is ook een geluid in de gemeente waar te nemen waarbij er sprake is van een situatie van urgentie. Er moet snel wat gaan gebeuren in de kerk om niet ten onder gaan. Hierin wordt ook de wens en het verlangen uitgesproken dat er verandering en vernieuwing moet plaatsvinden om dit vorm te geven.

Een pas op de plaats als gemeente lijkt wenselijk om na te gaan wat de gemeente wil na het emeritaat van de twee predikanten. Alvorens een nieuwe predikant te 'beroepen' is het goed om visie en beleid te ontwikkelen met het oog op de toekomst: wie zijn we als gemeente, wat is onze identiteit (missie en visie) en wat betekent dit voor een eventueel profiel voor een nieuwe predikant.

Daarnaast wordt door een groep gemeentelieden gepleit om sneller actie te ondernemen en niet te wachten tot na het emeritaat van de predikanten. Zij vragen zich af wat de mogelijkheden nu al zijn om tot verandering en vernieuwing te komen omdat zij zich grote zorgen maken om de voortgang van de gemeente.

De kerkenraad en dus ook de gemeente zal op korte termijn moeten kiezen op welke wijze zij gevolg geeft aan dit begin van bezinning over de gemeente.

Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn:

?? Opstellen van (korte) beleidsnotitie: wie zijn we en wat willen we? (kerkenraad met gemeenteleden)

Daaruit voortkomend:

?? wat doen we en wat laten we los!

?? Nieuwe predikant en zo ja: welk profiel en welke opdracht?

?? Zoeken naar nieuwe mogelijkheden

?? Vormgeven aan communicatie en uitstraling.

?? Vormgeven aan betekenis voor de buurt.

De nabije toekomst

De kerkenraad heeft onderstaande personen gevraagd om te komen tot een concrete aanpak voor de komende periode met het oog op een levensvatbare toekomst van de gemeente. Daarbij zal het gaan om

mogelijkheden tot vernieuwing van de gemeente met daarbij behorend visie en beleid voor de toekomst. Op grond daarvan zal dan ook een profiel voor een nieuwe predikant tot stand kunnen komen. Bram Schriever zal daarvoor een notitie schrijven die wordt gepresenteerd aan een klankbordgroep op 11 december. Vervolgens wordt deze besproken in de kerkenraad van januari 2010.

Voor belangstellenden ligt het materiaal op basis waarvan deze rapportage en de aanbeveling aan de kerkenraad is geschreven, ter inzage in de consistoriekamer.

*Hetty Peereboom
Harda van Wageningen
Dick van Spijker
Bram Schriever (PKN)*

Financiën

Diakonie

Collecte Open Hof. 4 oktober 137.00

Bloemenfonds

Via mw Bakker van mw V. 30.00, via mw Zijp van fam. B. 20.00, via mw Faber van mw. B. 10.00.

Diakonie

Via mw Zijp van fam. V. 10.00.

Autodienst

Via dhr Degen van fam. Swol 10.00, via dhr. Degen van fam Onwijn 10.00.

Alle gevers Hartelijk dank,

J.A. Verbeek

Giften

Via mw. van Veeren ontvangen van de fam. T. 5,00 voor de bloemenpot.

Via mw. Pel ontvangen van de fam. O. 10,00 voor de collecte.

College van Kerkrentmeesters

Verantwoording

De afgelopen maand ontving ik voor de kerk € 25,- voor de preek op schrift. Hartelijk dank.

B.A.V.

Gebed van een zeventiende-eeuwse kloosterlinge

‘Heer, gij weet beter dan ikzelf dat ik ouder word en eens oud zal zijn. Maak, dat ik niet praatziek word en in niet in de fatale gewoonte vervallen te denken dat ik bij elke gelegenheid en over elk onderwerp iets moet zeggen. Bevrijd mij van het verlangen ieders moeilijkheden te willen oplossen. Houd mijn geest vrij van de verleiding om eindeloos details te vertellen. Geef mij vleugels om snel tot de kern van de zaak te komen. Verleen mij voldoende wellevendheid om te kunnen luisteren naar de verhalen van andermans kwalen. Help mij ze met geduld te verdragen. Maar verzegel mijn lippen over mijn eigen kwalen en pijnen - ze worden steeds erger en het genoeg, dat hij mij schenkt ze op te sommen neemt toe met de jaren. Leer mij de glorieuze les dat het een enkele maal mogelijk zou zijn dat ik me vergis. Maak dat ik in redelijke mate vriendelijk blijf. Ik wil geen heilige zijn – sommige van hen zijn zo moeilijk om me te leven - maar een verzuurde oude vrouw is een van de meesterstukjes van de duivel. Laat ik wijs zijn, maar niet bazig. Amen.’

*Uit het boek “M'n bril in de ijskast”
Anne Biegel en Heleen Swilderns*

Een Japanner maakt kennis met het evangelie

In mijn studieverlof in de afgelopen maanden heb ik mij verdiept in dogmatisch onderwerpen. Ik heb dat gedaan aan de hand van de wijze waarop een Japanse filosofiestudent zich de theologie van Karl Barth heeft eigen gemaakt. Karl Barth (1886-1968) was een Zwitsers theoloog, die grote invloed heeft gehad op het theologische denken in de 20e eeuw.

Karl Barth is in 1930 hoogleraar systematische theologie geworden in Bonn. Hij begint daar opnieuw aan een dogmatiek: Die Kirchliche Dogmatik. In de zomer van 1934 geeft hij in dit kader college over de maagdelijke geboorte. Hij beseft dat het voor nieuwkomers zwaar is om met dit thema hun studie van de dogmatiek te beginnen. Dat geldt zeker voor een kleine Japanner, die direct vanuit Tokio naar Bonn is gestuurd door zijn heidense hoogleraar in de filosofie, omdat de Römerbrief de juiste filosofie zou zijn. De Römerbrief uit 1920 is Barths uitleg van de brief van Paulus aan de Romeinen, waarin hij kritiek uit op het theologisch denken van zijn tijd en waarmee hij naam maakt in de theologische wereld. Barth vindt het gewoon griezelig zoals deze kleine heidense Japanner vorderingen maakt. Elke morgen zit hij direct voor hem en neemt alles in zich op. Op de open avonden verraadt hij door schrandere vragen, hoezeer zijn Aziatische ziel doorheeft wat er aan de hand is.

Ruim twintig jaar later kijkt Barth terug op zijn ontmoeting met deze Japanner. Hij heeft nog nooit een vreemde zo snel en energiek op een rijdende trein zien springen. Hij zocht de juiste filosofie en vond de theologie. Hij zat met zijn benen over elkaar op bed het Griekse Nieuwe Testament te lezen. Na vier weken was hij in staat zich met verstand van zaken in de discussie te mengen, spoedig ook om een bijbelstudie te houden, en aan het eind van het semester een scherpzinnig artikel te schrijven over een toen actueel theologisch onderwerp. Bij dit alles wilde hij beslist niet gedoopt worden.

Deze Japanner is Katsumi Takizawa, geboren in 1909 in Utsunomiya. Als jongen wordt hij plotseling overvallen door levensvragen als: wie ben ik? waar kom ik vandaan en waar ga ik heen? Omdat hij er met niemand over kan praten, vereenzaamt hij. Hij gaat op advies van zijn vader rechten studeren in Tokio, maar

het enige boek dat hem interesseert is Mijn Biecht uit 1882 van Tolstoi. Hierin herkent hij zijn vragen, maar hij begrijpt niets van het ware heil waarover Tolstoi spreekt. Ook van de bijbel, die hij van zijn gedoopte zuster krijgt, begrijpt hij niet veel. In zijn studie rechten kan hij geen grip krijgen op begrippen als vrijheid en gerechtigheid. Hij gaat dan Westerse filosofie studeren in Fukuoka. In een tijdschrift leest hij een artikel van Kitaro Nishida over 'de zelfbewuste bestemming van het niets', dat hij ook niet begrijpt, maar dat hem niet loslaat. Met veel inzet en moeite verdiept hij zich in de filosofie van deze Zen-Boeddhist. Over zijn inzichten in diens denken, schrijft hij in 1933 een artikel, waarop Nishida met instemming reageert. Intussen heeft Takizawa een beurs gekregen voor studie in Duitsland, en Nishida raadt hem aan te gaan studeren bij Barth.

In oktober 1933 vertrekt hij voor studie naar Duitsland. Hij leert eerst de Duitse taal in Berlijn. Daar ontdekt hij in een boekwinkel Karl Barths Römerbrief. Het is zijn eerste kennismaking met het denken van Barth, en via dit boek krijgt hij ook wat meer toegang tot de bijbel. In het voorjaar van 1934 gaat hij dan naar Bonn om bij Barth te studeren. Diens college over de maagdelijke geboorte maakt diepe indruk op hem: Ik luisterde alsof ik helemaal, lichaam en ziel, veranderde in een en al oor; ik wist niet wat me overkwam, maar ik was vervuld met een onuitsprekelijke vreugde, alsof het direct mij en mijn hele leven raakte; zelfs vandaag komt deze vrede nog elke morgen tot mij.

Na het zomersemester bij Barth in Bonn gaat Takizawa naar Marburg om daar verder te studeren. Eind juni 1935 komt Charlotte von Kirschbaum, de medewerkster van Barth, hem tegen in Bonn. Ze vindt hem charmant, openhartig en aanhankelijk. Hij vertelt haar dat zijn verblijf in Marburg hem theologisch weinig te bieden had. Hij zou graag Barth nog eens spreken voordat hij eind augustus via Zwitserland naar Japan terugkeert. Hij heeft geen geld om eerst nog naar Geneve te gaan, waar Barth eind juli in het Oecumenisch Seminarie vier lezingen zal houden. Daarom nodigt zij hem uit om Barth in augustus te ontmoeten op Bergli, een vakantiehuis van vrienden, bij Zürich. Barth verblijft daar, nadat hij als hoogleraar is geschorst omdat hij de voor ambtenaren verplichte eed aan Hitler alleen onder voorwaarden wilde afleggen. Aan het einde van de zomer 1935 wordt hij ontslagen en krijgt meteen een benoeming in Bazel, waar hij zijn

verdere leven zal blijven werken. Of de ontmoeting van Takizawa met Barth nog heeft plaatsvonden, heb ik niet kunnen achterhalen.

Begin juli hoort Charlotte von Kirschbaum van Helmut Traub, een leerling van Barth, dat hij met Takizawa een ernstig gesprek is begonnen, dat nog voortgezet zal worden. De bijbel grijpt hem aan en laat hem niet meer los en toch kan hij zich niet laten dopen, zonder voor zichzelf daarover duidelijkheid te hebben. Hij heeft Traub foto's laten zien van zijn bruiloft en van zijn vrouw, Toshi Ogasawara met wie hij in 1932 is getrouwd. Zij is zo lieflijk als men zich maar kan voorstellen. Zij heeft haar man geschreven, dat hij na zijn thuiskomst ook met haar de bijbel moet lezen. Zijn jongetje, twee maanden oud toen hij vertrok, loopt en praat nu al. En intussen onderzoekt deze kleine man

vrijwel onafgebroken theologische vragen. Traub heeft aan het slot van hun gesprek gezegd - von Kirschbaum zou het zelf misschien niet gedaan hebben - dat het toch mooi zou zijn, als hij hier nog de stap naar de doop zou wagen. Hij zou heel stil geantwoord hebben: Ja, ik weet het, maar ik weet nog niet, of ik het mag doen.

Deze twijfel over de doop blijft Takizawa meer dan twintig jaar bezighouden. In 1956 levert Takizawa een bijdrage aan *Antwort*, een feestbundel uitgegeven ter gelegenheid van Barths zeventigste verjaardag. De titel van zijn artikel luidt: Wat verhindert mij nog gedoopt te worden? Daarover de volgende keer meer.

B.A. Venemans

Leveranciers software liggen in de clinch met PKN

Producenten van administratieve software hebben kritiek op de wijze waarop de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) een leverancier selecteert voor haar nieuwe ledenregistratiesysteem. De kerk zou te weinig transparant zijn en niet duidelijk over haar eisen en wensen.

Tegenover Ikon Kerknieuws doen drie softwareleveranciers hun beklag. De drie hebben inmiddels van de PKN te horen gekregen dat zij niet aanmerking komen om het nieuwe registratiesysteem te leveren. Volgens de drie bedrijven voert de kerk een onzorgvuldige selectieprocedure. De softwarebedrijven zouden een vragenlijst met 96 algemene vragen hebben ontvangen. „Aan de hand van die vragen kan onmogelijk een beeld geschetst worden van het kunnen van het bedrijf. Daarvoor zijn de vragen te algemeen.” Ook zou de PKN geen interesse hebben in een demonstratie van de software van de leveranciers. In een reactie liet de woordvoerder van de PKN de Ikon weten dat de kerk 'zorgvuldig' handelt. Maar over de selectieprocedure wilde hij niets zeggen. De PKN is al enige jaren bezig met de ontwikkeling van een nieuwe ledenregistratie. Daartoe werd het programma 'Numeri' ontwikkeld, maar de kerk besloot vorig jaar dit niet in gebruik te nemen. Dat betekende een miljoenenstrop.

Trouw
22 augustus 2009
Meer informatie op:
www.ikon.nl/kerknieuws

Dagboekje

Aan alle heiligen in Filippi die één zijn in Christus Jezus.

Vanaf vandaag lezen wij een andere brief van Paulus, maar nu in samenspraak met Timoteus, een leerling.

Filippi was de eerste stad die Paulus bezocht in Griekenland.

Ooit had hij in een droom een man gezien die riep: "Steek over naar Macedonië en kom ons te hulp." Paulus heeft gehoor gegeven aan dat visioen en aldaar een christelijke gemeente gesticht. Nu schrijft hij haar een brief. De aanhef laat duidelijk zien voor wie de brief bedoeld is, namelijk voor hen die zich met elkaar verbonden weten in Jezus Christus en hem erkennen als Heer van een veranderd, geheiligd leven. Daarmee is de brief niet alleen van waarde voor de lezer van toen, maar ook voor óns. Ook wij worden op geroepen te leven van uit verbondenheid met Jezus Christus. In die verbondenheid geeft Hij zijn genade en vrede, een goede verhouding met Hem en met anderen.

Uit: "Dag in Dag uit"

Jongeren rubriek!

Beste mensen,

Meerzicht van Oktober is mij helaas voorbij gegaan.
Ik had Digitaal (op de Computer) wel een stukje af,
Maar omdat ik vergeten was dat Dick naar Italië was.
Uit printen en opsturen naar Ditty is niet moeilijk. Maar wel te vergeten.
Bij deze een dubbeldik Rubriek dus dubbel zoveel lees plezier in November.

Als je gelooft kan alles.

Zondag 13 September ik had kindernevendienst.
Het ging vandaag over: Als je gelooft kan alles.

Is er iemand ziek die je kent, moet een opdracht voor school voor vrijdag af zijn, word je wel uitgenodigd voor een verjaardag? Of wil je graag dat iemand gelukkig en blij is? Denk en geloof dat het goed komt dan bereik je een heleboel, je hebt meer kracht en moed en dan komt het allemaal goed.

Zaterdag 12 September was ik bezig met de voorbereidingen van de kindernevendienst, toen ik het thema las was ik erg verast. Die avond had ik net een gesprek gehad met mijn moeder over mijn oude schoolboek,

(Begeleiden sociaal pedagogische werker niveau 4)

er staat in: Als je er voor wilt gaan geloof er in en dan komt het ook goed.

Niet denken dat het niet kan want dan blijft het in je hoofd en dan kan het ook niet goed gaan.

Dit was echt heel toevallig, vond het ook wel erg mooi. Zo sta je nog dicht bij een verhaal en een Thema.

Uit huis en een eigen plek.

Je ouderlijk huis verlaten... je ouders laten je nu ook echt los.

Je komt op je eigen benen te staan en krijgt je eigen plekje.

Alles helemaal zoals jij het wilt in je eigen huisje.

Wie zou dit niet graag willen?? Zelf zou ik het ook graag willen,

Alles zoals ik het zelf wil en vrienden uitnodigen, gezellig eten etc.

Ik heb gedacht en gezocht, Het zet je aan het denken en geeft je wel wat inspanning. Je word er blij van bij de gedachten, maar er tijd voor vrij maken is ook wel fijn. Heb ik er nu de tijd voor? Helaas niet. Voor mij zou het toch te druk zijn. Toch nog maar even lekker fijn bij Mama thuis. En dat ik in de toekomst de rust en tijd voor mag vinden samen op het pad met God.

Vorige maand:

9 oktober – Friso Jansen en Evelien Westra.
22 oktober – Maaïke Jansen

Deze maand:

2 November – Geert
13 November – Jonas

Gebed/Gedicht voor:
De geboorte van Mirthe – Kind van Marc en Edith.

Geluk:

*Dit is geluk:
Dit is de vreugd die langer duurt
Dan d' eigen dag, dan overnacht;
De vreugd die groeit in droomen onbedacht
En, vóór de zon den witten morgen vuurt,
Om roereloozen slaper wacht
In al der aardedingen donkere pracht;
Dit is de vreugd die zich niet meer bezint:
O onverwonderd wonder, heilige macht
Van 't dagelijks herboren kind
Dat vreugde om vreugde alleen bemint
En de aard tot in den hemel lacht;
Dit is de vreugd die duren kan en duurt: –
Dit is geluk.*

*p.c. Boutens
(Gelukwensen Janneke brinkman)*

Wat Fijn weer een reactie op mijn vraag over de Christelijke Feestdagen!

Ik heb een geschreven brief gekregen, hierbij een versie die getypt is.

*Dag Linda,
Hierbij nog een reactie betreffende
de Christelijke Feestdagen.*

Voor mij is: Kerstfeest een geschenk van God, de Schepper van Hemel en aarde.

*Witte Donderdag en Goede vrijdag:
Vskomen vergeving van al onze zonden.*

Pasen: Opstanding van Christus, voor ons, Leuwig Seven.

Hemelvaart: Dat Christus heen ging om voor ons plaats te bereiden, dat wij mogen zijn, waar Hij en zijn Vader is.

Pinksteren, De Heilige Geest uitgestort, ook voor ons een troost en kracht, die we moeten toelaten in onze geest, en in ons doen en laten.

Heel het gebeuren is? n Schakel van het geh? I en kun je mijn inzien niet los zien van elkaar.

Geen geboorte van het kind Jezus, Geen Goede vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. Dat is mijn gevoel.

[Voetstappen in het zand](#)

Ik droomde eens en zie ik liep
aan 't strand bij lage tij.
Ik was daar niet alleen, want ook
de Heere liep aan mijn zij.

We liepen saam het leven door
en lieten in het zand,
een spoor van stappen, twee aan twee;
De Heer' liep aan mijn hand.

Ik stopte en keek achter mij
en zag mijn levensloop,
in tijden van geluk en vreugd
van diepe smart en hoop.

Maar als ik goed het spoor bekeek,
zag ik langs heel de baan,
daar waar het juist het moeilijkst was,
maar ? n paar stappen staan...

Ik zei toen: "Heere, waarom dan toch?"
Juist toen ik U nodig had,
juist toen ik zelf geen uitkomst zag
op het zwaarste deel van het pad...

De Heere keek toen vol liefd' mij aan
en antwoorde op mijn vragen:

"Mijn lieve kind, toen 't moeilijk was, toen heb Ik jou gedragen"...

Heb nu een levensfase bereikt (ben nu 21).Leer mij zelf beter kennen, weet wat ik wil en steeds meer wie ik ben.

Al die Jaren dat ik naar de kerk ga weet ik dat ik geloof, heb geluisterd, gezongen en gezocht. Ik merk dat ik in deze levensfase eindelijk een begin kan maken en het geloof een duidelijke plek kan geven in mijn leven, Ja dit is het geloof voor mij.....

Hoop dat net als de voetstappen in het zand, Het mij op weg helpt te leven met God op mijn Levenpad.

Song teksten.

3 mooie nummers.

Emmanuel ;

Engels	Nederlands
verse: You? re the lily of the valley The bright and morning star The fairest of ten thousand Most beautiful by far Verse: You? re the precious lamb of glory The source of pure delight The sweetest rose of Sharon The way, the truth, the light Chorus: You, You are Emmanuel The son of God from heaven The savior of the world You, You are Emmanuel The God who? s always with us The love that never fails. Verse: You? re the lilly of the valley The bright and morning star The fairest of ten thousand Most beautiful by far Verse: You? re the precious lamb of glory The source of pure delight The sweetest rose of Sharon The way, the truth, the light Chorus: You, You are Emmanuel... The God who? s always with us The love that never fails.	U bent als de leli- op het veld als de heldere morgenster de mooiste en schitterendste van allen. U bent het kostbare lam en bron van puur geluk; de mooiste bloem van de woestijn 1); de weg, de waarheid en het licht. U bent Immanuel, De zoon van de hemelse God en redder van de wereld. U bent God die altijd bij ons is. U bent de liefde die nooit faalt.

Lead the cross:

Savior I come
Quiet my soul remember
Redemptions hill
Where Your blood was spilled
For my ransom
Everything I once held dear
I count it all as lost

Lead me to the cross
Where Your love poured out
Bring me to my knees
Lord I lay me down
Rid me of myself
I belong to You
Lead me, lead me to the cross

You were as I
Tempted and trialed
You are
The word became flesh
Bore my sin and death
Now you're risen

To your heart
To your heart
Lead me to your heart
Lead me to your heart

Mighty to save ;

everyone needs compassion,
love that's never failing
let mercy fall on me
everyone needs forgiveness
the kindness of a saviour,
the hope of nations

Saviour, He can move the mountains,
my God is mighty to save, He is mighty to save
forever, Author of salvation,
He rose and conquered the grave
Jesus conquered the grave

so take me as You find me,
all my fears and failures,
fill my life again.
i give my life to follow,
everything i believe in,
now i surrender.

saviour, He can move the mountains,
my God is mighty to save, He is mighty to save
forever, Author of salvation,
He rose and conquerd the grave
Jesus conquerd the grave

Shine your light and let the whole world see
we're singing for the glory of the risen King

Gebed.

01-10-2009

Jezus geeft zich zelf aan ons!

Als wij mensen te eten vragen, geven we hun niet allen maar iets om hun lichaam mee te voeden. We bieden vriendschap, een goed gesprek, vertrouwelijkheid, nabijheid. We zeggen: 'neem nog wat....niet zo bescheiden... ik schenk nog eens in.'

We geven onze gasten niet alleen eten en drinken, maar we geven hun ook onszelf. Er ontstaat een geestelijke band, we worden voedsel voor elkaar.

Zo gebeurt dat ook in opperste vorm, als Jezus zich in de eucharistie aan ons aanbiedt. Door ons zijn lichaam en bloed te bieden schenkt Hij ons de innige vorm van gemeenschap Een goddelijke gemeenschap.

Linda Schol

Diensten

Zondag 1 november 2009

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Hetty Peereboom

Jongerenochtend: Harda van Wageningen

Crèche: Chantalle van Goethem

Collecte: KerkinActie: zending

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Pastor Hugo Vlug

Vrijdag 6 november 2009

Weeksluiting

De Open Hof, 19.30

Zondag 8 november 2009

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Linda Schol

Jongerenochtend: Hetty Peereboom

Crèche: Carin te Hoonte

Collecte: ouderenwerk

Vrijdag 13 november 2009

Weeksluiting

De Open Hof, 19.30

Zondag 15 november 2009

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Collecte: KerkinActie: diaconaat

Beleveniskerk

De Bron, 20.00

Thema: Genade

Vrijdag 20 november 2009

Weeksluiting

De Open Hof, 19.30

Zondag 22 november 2009

Gedenken overledenen

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Nevendienst: MarjoHobbelman

Jongerenochtend: Harda van Wageningen

Crèche: Ellen van Ruler

Collecte: St. Kuria

Vrijdag 27 november 2009

Weeksluiting

De Open Hof, 19.30

Zondag 29 november 2009

1e Advent

De Bron, 10.00

Voorganger: Pastor Marja v. Gaalen - v. Veen

(gastpredikant)

Collecte: classicale verplichtingen

Zondag 6 december 2009

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Hetty Peereboom

Jongerenochtend: Harda van Wageningen

Crèche: Lyda Blaauw

Collecte: eigen jeugdwerk

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Vrijdag 11 december 2009

Weeksluiting

De Open Hof, 19.30

Zondag 13 december 2009

De Bron, 10.00

Viering Heilig Avondmaal

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Collecte: onderhoud gebouwen

